

SALARICH i TORRENTS Miquel dels Sants

Metge. Va néixer a Vic el dia 28 d'octubre de 1904. Fill de Josep Salarich i Giménez,* nét de Joaquim Salarich i Verdaguer* i germà de Joaquim Salarich i Torrents,* tots ells metges, va seguir la carrera familiar afegint al seu exercici professional una intensa activitat literària. Estudià les primeres lletres als col·legis de Sant Felip i de Sant Miquel de Vic, centre (aquest darrer) on també estudià el batxillerat. Va cursar els estudis de medicina a la Universitat de Barcelona, i aconseguí llicenciar-s'hi el mes de setembre de 1928. Aquell mateix any ingressà al Servei de Tocologia de l'Institut de Santa Madrona, a Barcelona, càrrec que va mantenir durant més de cinquanta anys, i els darrers anys fou cap de la Secció d'Obstetrícia de la Clínica Maternal. En aquesta institució va col·laborar estretament amb el doctor Santiago Dexeus, amb qui va escriure nombrosos articles relacionats amb temes ginecològics. Entre els anys 1928 i 1930 va exercir com a professor auxiliar de classes pràcti-

ques de la Facultat de Medicina de Barcelona en l'assignatura d'histologia i anatomia patològica. L'any 1930 tornà a Vic on, com a especialista en ginecologia, exercí com a metge tocòleg de l'Hospital de la Santa Creu. El 1938, en plena Guerra Civil, va ser mobilitzat i, amb el càrrec de tinent metge, va ser destinat a la clínica de la Guàrdia d'Assalt de Barcelona, per passar posteriorment al servei de l'estat major del mateix cos armat de Tarragona, on va restar fins a l'ocupació de la ciutat per les tropes franquistes. El 1952 va participar en la fundació del Patronat d'Estudis Osonencs, i en fou nomenat director de la Secció de Literatura, càrrec que ostentà durant vint-i-set anys (1952-1979). En aquesta mateixa institució va ser elegit president l'any 1967, càrrec que exercí fins al 1982, i a partir d'aleshores en fou president honorari. Entre 1968 i 1975 també va ocupar el càrrec de bibliotecari de l'Ateneu Barcelonès. En reconeixement a la seva trajectòria cívica i cultural, l'Ajuntament de Vic li va atorgar l'any 1978 la Medalla de la Ciutat. A banda de la seva activitat científica, cal destacar tant la seva activitat literària, àmpliament reconeguda i guardonada, com la seva tasca historiogràfica, sobretot la relacionada amb els temes de l'Esbart de Vic i del Círcol Literari de Vic, i, en conjunt, a tot allò que fa referència a la Renaixença vigatana. Morí a Barcelona el 10 de desembre de 1996.

Bibliografia

La producció bibliogràfica de Miquel dels Sants Salarich és molt extensa. Per raons òbvies d'espai només citarem les principals obres i n'exclourem aquelles que, pels seus continguts i la seva transcendència, considerem menors, recollint, això sí, tota la producció científica. De tota manera, remetem el lector interessat a conèixer l'obra completa de Salarich a la consulta de les referències citades en l'apartat de Fonts d'aquest diccionari.

«Lues i estats gravídics». *Monografies Mèdiques*. Núm. 26 (1929). [En col·laboració amb S. Dexeus i Font.]

«Una observació de absceso ovàric». *Ars Medica* (1929). [En col·laboració amb S. Dexeus i Font.]

«Inyección transabdominal uterina de hipofisina como tratamiento de la hemorragia atónica post-partum». *Ars Medica* (maig de 1930).

«Comentario estadístico de la obra maternal del Instituto de la Mujer que Trabaja (Trienio 1927-28-29)». *Ars Medica* (1931). [En col·laboració amb S. Dexeus i Font i M. Paré i Ferran.]

«Comentarios acerca de un caso de rotura uterina». *Revista Médica de Barcelona* (1933).

«Un caso de cesárea por antigua coxalgia». *Ars Medica* (1933).

«Estudio de una serie de 722 fórceps». *Archivos de Medicina, Cirugía y Especialidades*. Núm. 644 (1933). [En col·laboració amb S. Dexeus i Font.]

«Estudio estadístico de la obra maternal en el año 1930». *La Medicina Ibera*. Núm. 845 (1934). [En col·laboració amb S. Dexeus i Font, P. Torruella i M. Paré.]

«Indicación de cesárea por cardiopatía descompensada». *Ars Medica* (març de 1935). [En col·laboració amb F. Viscasillas.]

«Consideraciones sobre la conservación obstétrica de l'integritat perineal». *La Medicina Catalana* (1935).

«Resum toco-ginecològic estadístic. Bieni 1933-1934». *Annals dels Hospitals Comarcals* (1935), p. 51-58.

«Distocia por atresia vaginal». *Annals dels Hospitals Comarcals* (1936). *Resumen comentado de los trabajos ginecológicos efectuados en el Hospital de la Santa Cruz de Vich durante el año 1940*. Vic: Tipografía Balmesiana, 1941.

«Relaciones entre el tipo constitucional y la evolución del parto». *Anales de la Academia de Ciencias Médicas* (1944), p. 349-356.

«Embarazo tubárico bilateral». *Revista Española de Obstetricia y Ginecología* (1947).

Don Joaquín Salarich y Verdguer: proyección familiar del abuelo. Vic: Ajuntament de Vic, 1949.

«Deducciones estadísticas de mi experiencia sobre la sinfisiotomía de complemento». *Revista Española de Obstetricia y Ginecología* (1949).

«Francisco de Paula Campà y Porta (1838-1892)». *Ausa*. Vol. 5 (1953), p. 215-220.

«De la sinfisiotomía complementaria de recurso o de emergencia en el curso de la extracción fetal por vías naturales». *Revista Española de Obstetricia y Ginecología* (1954). [En col·laboració amb S. Dexeus i Font.]

«El Dr. D. Cándido Bayés y Coch (1867-1955)». *Ausa*. Vol. 2, núm. 15 (1956), p. 218-221.

«Josep Giró i Torà (1813-1881)». *Ausa*. Vol. 3, núm. 24 i 25 (1958), p. 65-69 i 98-101.

«Medicina vigatana: la vacunació antiverolosa, a Vich, a principis del segle passat». *Ausa*. Vol. 3, núm. 32 (1960), p. 387-391.

«Don José Pratdesaba, visto a los noventa años». *Ausona*. Núm. 974 (1960), p. 1 i 4.

«Antoni Ribot i Fontserè (1813-1871)». *Ausa*. Vol. 4, núm. 35 (1961), p. 26-29.

Història del Círcol Literari de Vich. Vic: Patronat d'Estudis Ausonencs, 1962.

«Dades sobre el còlera de l'any 1854». *Ausa*. Vol. 5, núm. 52 (1965), p. 228-237.

«El hospital de Vich, símbol de tradició mèdica». *Diario de Barcelona* (12 de novembre de 1965).

«Una figura eminente de la obstetricia catalana: el doctor Francisco de Paula Campà y Porta». *Boletín de la Asociación de Obstetricia y Ginecología de la Academia de Ciencias Médicas*. Núm. 1 (1966); *Avales de Medicina*. Vol. 52 (1966).

«Siluetas vicenses: Segismundo Malats». *Ausona*. Núm. 1.356 (1967), p. 1 i 13.

«El Dr. Santiago Dexeus i Font, maestro en ciencia y humanidades». *Progresos de Obstetricia y Ginecología*. Vol. 11, fasc. 1 (1968).

«La figura obstètrica desconeguda de Josep Duch (1817-1877)». A: *Actes del I Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana*. Vol. 2. Barcelona, 1970.

«Francesc Micó i la tradició botànica vigatana». Vic (5 de juliol de 1971). *Cronologia bio-bibliogràfica de Joaquim Salarich y Verdguer (1816-1884)*. Vic: Impremta Anglada, 1971.

«El Dr. Santiago Dexeus i Font i l'obra maternal de Santa Madrona». *Boletín de la Asociación del Personal de la C.P.V.A.* Núm. 95 (1973), p. 35-37.

«Ara fa cent anys: plaga de papallones a la comarca». *El 9 Nou* (9 de juny de 1978).

«El fonògraf a Vic». *El 9 Nou* (2 de març de 1979).

Vigatans il·lustres. Vic: Patronat d'Estudis Ausonencs, 1983. [En col·laboració amb M. S. Ylla-Català.]

La poesia vuitcentista a Osona. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, 1989.

La Veu del Montserrat (1878-1902). Edició a cura de Maria-Mercè Miró. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, 1993.

Fonts: 4, 138, 167, 196, 243, 259, 269 i 284.